

MIGRATION OCH ETABLERING

Studiehandledning

STUDIECIRKEL

Syftet med denna studiecirkel är att ge dig och de andra cirkeldeltagarna bakgrundskunskaper och förståelse för Miljöpartiets ställningstagande inom migration och etablering. På så sätt kan du känna dig trygg när du är ute och samtalar med människor.

Till dig som leder studiecirkeln

Det här är en studiehandledning för dig som vill leda en studiecirkel i inom migration och etablering.

Upplägget för en studiecirkel kan variera. Denna studiehandledning ska ses som en vän på vägen, ett redskap för att göra studiecirkeln intressant, lärorik och spännande. Både för övriga deltagare och för dig som leder cirkeln.

Handledningen innehåller ett antal diskussionsfrågor som ska underlätta det gemensamma lärandet och rusta er med kunskap i ämnet. Dessutom finns förslag på hur träffarna kan läggas upp.

Underlaget är också till för att du som cirkelledare ska kunna läsa in dig på materialet och leda samtal på temat. Om du vill kan du givetvis bjuda in andra miljöpartister för att leda samtalen.

Tips på en lyckad cirkelcirkel

Uppmuntra att olika åsikter, perspektiv och synpunkter på ämnet förs fram så att alla ståndpunkter blir synliga. Det fördjupar diskussionen och gör den mer intressant.

Ge alla deltagare ungefär lika mycket utrymme.

Ta vara på deltagarnas olika behov, intresse och synpunkter.

Sätt faktaunderlaget i relation till egna erfarenheter och upplevelser för att göra frågeställningarna mer levande.

Rikta fokus mot problemlösning och konstruktiv dialog.

Bestäm redan tidigt på träffen tillsammans med deltagarna hur länge ni ska hålla på. Det är viktigt att markera att träffen har ett tydligt slut. De som vill kan förstås stanna kvar och surra efteråt, men vid en viss tidpunkt ska det vara okej att gå.

Visualisera gärna era samtal genom att använda hjälpmedel som blädderblock, post-it-lappar och tuschpennor. Det hjälper deltagarna att tänka, minnas och dokumentera.

Avsluta varje träff med en runda där alla får berätta vad de tar med sig från träffen. På så sätt får ni bra feedback på hur alla upplevt samtalet.

Första träffen

Inför cirkelns första träff kan det vara bra att ha skickat ut kunskapsunderlaget, diskussionsfrågorna och ett förslag på studieupplägg till alla deltagare så att alla hinner läsa igenom dokumenten ordentligt i lugn och ro.

Börja med att hälsa alla välkomna och presentera dig för gruppens deltagare. Ha sedan en runda där alla deltagare får säga sitt namn och kanske berätta något om sig själva. För att svetsa samman gruppen kan du också genomföra en övning där alla får möjlighet att lära känna varandra lite bättre.

Studieförbundet Vuxenskolan

Det går också bra att samarbeta med Studieförbundet Vuxenskolan kring enstaka aktiviteter, till exempelvis föreläsningar eller temakvällar. Hör av er till er lokala kontaktperson på Studieförbundet Vuxenskolan.

Lycka till!

Innehåll

TRÄFF 1	1
DEL 1	1
Bakgrund	1
Historia	1
Från utvandrarland till invandrarland	1
Efterkrigstiden – arbetskraftsinvandring och en mer reglerad invandring	2
1980- och 90-talen – fler asylsökande, hårdare regler och EU-medlemskap	2
2000-talet – fler asylsökande och opinion för humanare flyktingpolitik	3
Framsteg i samarbete med Alliansregeringen 2006-2014	4
Miljöpartiet i regering och backlash i migrationspolitiken	5
Miljöpartiets politikutveckling för bättre etablering	6
Migration	6
Antal människor på flykt	6
FN:s hjälporgan	7
EU	7
Uppehållstillstånd	7
Asyl	8
Etablering	8
DEL 2	
Svåra ord och begrepp	9
DEL 3	14
Diskussionsfrågor	14
TRÄFF 2	15
DEL 1	15
Miljöpartiets roll i migrationspolitiken	15
Miljöpartiet i regering	15
Försämringar i migrationspolitiken	15
Våra prioriteringar	16
Vad står det i partiprogrammet?	16
Människors lika rätt	16
Mångkultur	16
Mottagande av flyktingar och asylsökanden	17
Barn och unga	17
Utbildning	18
Bostäder	18
Internationellt samarbete	18

Innehåll

DEL 2	19
Dagens utmaningar och möjligheter inom migration och etablering – vad vill Miljöpartiet?	19
Hinder för snabb etablering	19
Jämställd etablering	20
Förtryckande normer och strukturer	20
Ensamkommande barn och unga	20
Civilsamhällets roll i etableringen	21
Bostadssituationen	21
Utbildning	21
Jobb	22
DEL 3	22
Diskussionsfrågor	22
TRÄFF 3	23
DEL 1	23
Vad har Miljöpartiet jobbat för och genomfört nationellt i regeringsställning?	23
Nya politiska förslag för att förbättra mottagande och etablering	28
Mottagandet under asylprocessen	28
Etableringstiden	29
Skolan	29
Jämställdhet	30
Arbetsmarknaden	31
Bostadspolitik	31
Ensamkommande	32
Segregation	33
DEL 2	33
Diskussionsfrågor	33
DEL 3	34
Miljöpartiets politik lokalt	34
Källförteckning	35

TRÄFF 1

DEL I

Bakgrund

Människor har alltid och kommer alltid att röra på sig. En del flyttar till ett annat land för att studera eller arbeta, andra för att de har funnit kärleken. Vissa flyttar tillbaka, andra inte. Många tvingas fly sina hem till följd av konflikt, förföljelse eller andra omständigheter som har gjort det omöjligt att bo kvar i sitt hem, till exempel klimatförändringar.

Miljöpartiet de gröna har en vision om en värld utan gränser, där alla människor kan flytta, men ingen tvingas fly. Alla ska kunna leva, arbeta och förverkliga sina drömmar där de önskar leva.

Historia

Från utvandrarnland till invandrarnland

Från mitten av 1800-talet och fram till 1930 pågick den stora utvandringen. På grund av fattigdom, religiös förföljelse och bristande framtidstro lämnade 1,3 miljoner svenskar Sverige under denna period (Migrationsverket, 2016a).

Nazisternas maktövertagande i Tyskland under 30-talet ledde till hundratusentals människor på flykt. Sverige fick kritik för att man inte tog emot fler än omkring 5000 flyktingar. Under kriget tog Sverige emot flyktingar från Tyskland, de nordiska grannländerna och Baltikum men sade dock nej till tyska judiska flyktingar under kriget och fick Tyskland att sätta J i passet på judar så att det var lättare att avvisa vid gränsen (SOU 2005:56). Under kriget evakuerades omkring 70 000 barn från Finland till Sverige, en av världens största kända barnförflyttningar.

Ett par år efter andra världskrigets utbrott ändrade Sverige sin flyktingpolitik. Man insåg då vad nazisternas politik mot judarna gick ut på och myndigheterna underlättade för inresa till Sverige. Från andra världskriget och framåt gick Sverige långsamt från att vara ett utvandrarnland till ett invandrarnland (UNCHR 2017a).

Efterkrigstiden – arbetskraftsinvandring och en mer reglerad invandring

Efter andra världskriget dominerade arbetskraftsinvandring från bland annat Skandinavien, Italien, Grekland, Jugoslavien och Turkiet.

I slutet av 60-talet skapades den reglerade invandringen. Det krävdes att man hade bostad och arbetserbjudande för att få komma till Sverige. 1969 bildades Statens invandrarverk, föregångaren till Migrationsverket, som arbetade både med integrations- och invandrarfrågor (Migrationsverket 2016a).

1980- och 90-talen – fler asylsökande, hårdare regler och EU-medlemskap

I mitten av 80-talet ökade antalet asylsökande i hela Västeuropa, så också i Sverige. Väntetiderna för beslut om uppehållstillstånd blev längre och antalet avslag ökade. Det var inte bara krig och förföljelse som låg bakom asylansökningarna, många sökte en ny framtid på grund av fattigdom och brist på framtidstro i hemlandet.

Fram till 1985 ansvarade arbetsmarknadsmyndigheten (AMS) för mottagandet av asylsökande, 1985 övergick ansvaret till Statens invandrarverk (Migrationsverket, 2016a).

Den 13 december 1989 fattade den socialdemokratiska regeringen Carlsson ett beslut kring asylpolitiken som kom att kallas Luciabeslutet. Fortsättningsvis skulle bara flyktingar som uppfyllde kraven enligt FN:s flyktingkonvention och de med ”särskilt starka skyddsbehov” få politisk asyl i Sverige (1989/90:46). Det stora antalet asylsökande till Sverige under andra halvåret 1989 ansågs vara bakgrunden till beslutet. Miljöpartiet, Vänsterpartiet och Folkpartiet klargjorde tydligt att man var emot beslutet.

Under 90-talet drev Balkankriget ett stort antal människor på flykt inom Europa, ungefär två miljoner personer. Av dessa fick drygt 100 000 före detta jugoslaver ett nytt hemland i Sverige (Migrationsverket, 2016a).

Möjligheten för den asylsökande att välja ett eget boende (EBO) infördes i mitten av 1990-talet i Sverige. Den statliga utredningen “Mottagande av asylsökande och flyktingar” låg till grund för lagändringen; det sågs som positivt att asylsökande bosatte sig utanför flyktingförläggningar eftersom dessa ofta låg avskärmade från samhället i övrigt och det förekom rasistiska attentat.

EBO blev dock mer populärt än väntat och för att minska andelen asylsökande som valde denna boendeform sänktes boendeersättningen. År 2004 valde en riksdagsmajoritet bestående av Socialdemokraterna och Moderaterna att avskaffa bostadsersättningen helt. Övriga partier motsatte sig förslaget (2013/14:Sf389).

År 1995 blev Sverige medlem i EU. Två år senare blev Schengenavtalet en del av EU:s lagstiftning då det fördes in i Amsterdamfördraget (Migrationsinfo, 2017a).

År 1997 sänktes åldersgränsen för familjeåterförening till att bara gälla barn under 18 år, istället för tidigare 20 år. Möjligheten försvann också för föräldrar att återförenas med vuxna barn i Sverige (Migrationsverket 2016a). Miljöpartiet var emot detta beslut.

2000-talet – fler asylsökande och opinion för humanare flyktingpolitik

Under den senare delen av 90-talet var antalet asylsökande lågt, för att sedan öka igen år 2000. Sedan dess har asylinvandringen legat på en hög nivå, med undantag för 2005 och 2006. Nivån anges i förhållande till tidigare nivåer i Sverige (Migrationsverket, 2016a).

År 2005 var Miljöpartiet en del av påskuppropet för en human flyktingpolitik och uppehållstillstånd till sjuka och svårt traumatiserade barn som fått beslut om avvisning. Det var Sveriges kristna råd som startade en namninsamling för en humanare flyktingpolitik, den skrevs under av drygt 157 000 personer (Sveriges kristna råd, 2005). Flera riksdagspartier anslöt sig till uppropet, Miljöpartiet först av alla. Till grund för uppropet låg kritik mot att asylprocessen var rättsosäker och rapporter om flyktingbarn som utvecklade apati och blev sjuka och okontaktbara till följd av sina trauman. Miljöpartiet, Vänsterpartiet, Kristdemokraterna, Folkpartiet och Centerpartiet drev tillsammans i riksdagen frågan om en amnesti som skulle låta de apatiska barnen stanna (Sveriges Radio, 2005).

I förhandlingar med Socialdemokraterna drev vi då igenom en tillfällig asyllag som gav 17 000 personer möjlighet att börja sina liv i Sverige, främst barnfamiljer som i många fall levt här länge, men som gömda utan rättigheter.

År 2006 ersattes Utlänningsnämnden, som tidigare prövade överklaganden av Migrationsverkets beslut, med tre migrationsdomstolar och en migrationsöverdomstol. 2013 öppnade en fjärde migrationsdomstol.

Samma år övergick också ansvaret för boende för ensamkommande barn från Migrationsverket till kommunerna (Migrationsverket, 2016a).

Framsteg i samarbete med Alliansregeringen 2006-2014

Under 2008 arbetade Miljöpartiet tillsammans med den borgerliga regeringen fram ett regelverk för arbetskraftsinvandring som öppnade upp för personer utanför Europa att söka sig till och stanna på den svenska arbetsmarknaden. Ett efterfrågestyrt regelverk infördes, där de enskilda arbetsgivarnas bedömning av arbetskraftsbehovet är utgångspunkt. För att beviljas arbetstillstånd måste dock två grundläggande förutsättningar vara uppfyllda. Dels måste anställningen göra det möjligt för arbetstagaren att försörja sig, enligt praxis innebär det att bruttolönen måste uppgå till minst 13 000 kr. Dels får inte lönen, försäkringsskyddet eller övriga anställningsvillkor vara sämre än vad som följer av svenska kollektivavtal eller praxis inom branschen.

Asylsökande som fått avslag på sin asylansökan gavs nu möjligheten att byta spår och söka arbetstillstånd inom landet. Detta gällde om de hade arbetat i Sverige under sex månader (från 2015 fyra månader) och erbjudits ett års fortsatt anställning (Regeringskansliet, 2015a).

År 2010 gavs fler asylsökande, under vissa förutsättningar, rätt att arbeta under handläggningstiden (Migrationsverket, 2016a) – ett beslut fattat av Alliansregeringen med stöd av Miljöpartiet.

När Sverigedemokraterna kom in i riksdagen 2010 och Alliansregeringen valde att sitta kvar i minoritet tog Miljöpartiet initiativ till ett samarbete (Regeringen, 2011). Detta för att säkerställa att utvecklingen inom migrationspolitiken, trots Sverigedemokraternas representation i riksdagen, skulle fortsätta att gå i rätt riktning. Inom ramen för samarbetet infördes både rätt till sjukvård och skola för papperslösa och det blev enklare för svårt utsatta och sjuka barn att få uppehållstillstånd i Sverige. Överenskommelsen innebar även att fler kunde komma till Sverige genom något ökad arbetskraftsinvandring och anhöriginvandring.

En negativ förändring var att den borgerliga regeringen 2011, utan Miljöpartiets stöd, införde avgifter på universitet och högskolor för studenter som kom från länder utanför EU. Antalet gäststudenter halverades från cirka 13 000 till cirka 6 000 per år (Migrationsverket 2016a).

Under 2013 fick papperslösa rätt till samma subventionerade hälso- och sjukvård som asylsökande, det vill säga vård som inte kan anstå. Papperslösa barn fick rätt till fullständig hälso- och sjukvård, inklusive tandvård. I september samma år meddelade Migrationsverket att situationen i krigets Syrien var så svår att syrier nu skulle ha rätt till permanenta uppehållstillstånd (Migrationsverket, 2016a).

Under våren 2014 enades Miljöpartiet och regeringen om nya regler för att förhindra missbruk av arbetskraftsinvandring (Miljöpartiet, 2014).

Miljöpartiet i regering och backlash i migrationspolitiken

Den 23 oktober 2015 enades regeringen och de borgerliga partierna om insatser med anledning av flyktingkrisen. Överenskommelsen innehöll ett antal försämringar, till exempel försörjningskrav vid anhörginvandring, tillfälliga uppehållstillstånd och att vuxna som fått avslag inte längre har rätt till dagersättning (familjer med barn under 18 år är undantagna), men också några förbättringar.

En av förbättringspunkterna innebar att Sverige ska öka antalet kvotflyktingar successivt upp till 5 000 personer senast 2018, från 1 900 till 3 400 personer år 2017. År 2018 tillförs ytterligare 1 600 platser (Regeringskansliet, 2015b).

Den 12 november 2015 infördes tillfälliga gränskontroller (Migrationsinfo 2017a). Kort därpå föreslog regeringen en rad åtgärder för att skapa "ett andrum för svenskt flyktingmottagande". En tillfällig lag med asylregler (2016:752) anpassade till miniminivån i EU började gälla under 2016. Lagen gäller till och med den 19 juli 2019, om inte Sveriges riksdag ändrar sig och bestämmer något annat. Lagen innebär bland annat att alla som söker och ges asyl får ett tillfälligt uppehållstillstånd. Kvotflyktingar får dock fortfarande permanenta uppehållstillstånd. Lagen medför också begränsad möjlighet till familjeåterförening, det är nu endast möjligt för den som har flyktingstatus.

Miljöpartiet arbetade hårt för att mildra effekterna av den tillfälliga lagen, till exempel genom att komma överens om att lagen skulle vara tillfällig och inte permanent, att alla barn som kom före den dag som överenskommelsen presenterades ska undantas från lagen och att de som kom före det datumet ska ha rätt till familjeåterförening – även om de får uppehållstillstånd som alternativt skyddsbehövande.

Dessa undantag och förändringar var inte oväsentliga, utan innebär i realiteten en avgörande skillnad för tiotusentals människor som kommer att kunna återförenas med sina familjer och bygga en framtid i Sverige. Tilläggs ska även möjligheten till längre uppehållstillstånd för gymnasie-studerande. Mer om vilka överväganden som låg bakom beslutet att ställa sig bakom den tillfälliga lagen, samt om Miljöpartiets arbete för migration och förbättrad etablering kan du läsa om i del 2 och 3.

Den 4 januari 2016 infördes tillfälliga ID-kontroller. I maj 2017 kunde regeringen glädjande nog meddela att ID-kontrollerna avskaffas, något Miljöpartiet länge arbetade hårt för (Regeringskansliet, 2017a).

Miljöpartiets politikutveckling för bättre etablering

Miljöpartiets partistyrelse och riksdagsgrupp tillsatte hösten 2015 en etableringsarbetsgrupp bestående av personer från olika delar av partiet med gemensamt intresse för etableringsfrågor. Gruppen arbetade fram till kongressen 2017 med att ta fram nya förslag för att människor som kommit till Sverige lättare ska få ett arbete, en bostad, kunna starta företag eller på andra sätt uppfylla samma behov och önskningar som andra människor i Sverige har. Gruppens arbete leddes av Miljöpartiets talesperson i migrations- och etableringsfrågor.

Under våren 2016 genomfördes en dialogkonferens för partimedlemmar i Malmö, Västerås och Härnösand för att diskutera migration och etablering. Uppgiften var att ta fram idéer för att möjliggöra ett ökat flyktingmottagande och för att underlätta de nyanländas etablering i Sverige. En arbetsgrupp sammanställde förslagen som bland annat har spelats in i budgetförhandlingarna (Miljöpartiet, 2016). Många av förslagen har idag blivit eller är på väg att bli verklighet, mer om detta på träff 3.

Migration

Antal människor på flykt

År 2015 var antalet människor på flykt 65,3 miljoner, fler än någonsin. Av de som lämnar sitt land flyr de flesta, 86 procent, till närliggande utvecklingsländer. Av världens flyktingar är 51 procent barn (UNHCR, 2016a). I juni 2015 hade 2,6 miljoner människor lämnat in en asylansökan, varav nästan en miljon människor som tagit sig över Medelhavet för att söka asyl i Europa (Migrationsinfo, 2016a). Under 2015 kom 163 000 asylsökande till Sverige. Av dessa var 36 000 ensamkommande barn, att jämföra med 2014 då det kom cirka 7 000 barn. År 2016 kom 29 000 asylsökande till Sverige (Migrationsinfo, 2017b).

FN:s hjälporgan

FN:s flyktingorgan UNHCR arbetar med att skydda människor på flykt undan krig och förföljelse. De ger människor akut nödhjälp och hjälper flyktingar som vill men inte kan återvända hem att bygga upp sina liv på nytt. Det finns också ett FN-organ, UNRWA, som särskilt arbetar med palestinska flyktingar (UNHCR 2017b).

EU

Människor rör sig mellan olika länder i världen. En av EU:s grundprinciper är att det ska råda fri rörlighet för människor inom unionen. Det innebär att alla EU-medborgare har rätt att resa till och vistas i ett annat medlemsland i tre månader. Schengenreglerna kompletterar reglerna om fri rörlighet för människor genom att ta bort gränskontroller mellan de länder som deltar i Schengensamarbetet.

EU har en gemensam asylpolitik och de gemensamma reglerna styr bland annat vilket land som är ansvarigt för att pröva en asylansökan (se Dublin-förordningen i ordlistan). Med hjälp av EU-myndigheten Frontex samarbetar EU-länderna i arbetet med gränsbevakningen (EU-upplysningen 2017a).

Miljöpartiet är kritiskt till delar av EU:s migrationspolitik. Länder tar inte sitt ansvar, flyktingar dör på Medelhavet. Vi driver i EU på för lagliga vägar för flyktingar som vill ta sig till Europa för att söka asyl.

Uppehållstillstånd

Den som är medborgare i ett land utanför EU och vill bosätta sig i Sverige måste ansöka om uppehållstillstånd. För besökare i Sverige som vistas här kortare tid än tre månader behövs inget uppehållstillstånd, men oftast visum. Undantagna är medborgare i de länder som Sverige eller EU har avtal om viseringsfrihet med.

Det finns olika grunder för uppehållstillstånd (Migrationsverket, 2017a):

- uppehållstillstånd som anhängig till någon
- uppehållstillstånd som arbetstagare
- uppehållstillstånd som gäststudent
- uppehållstillstånd för att man har behov av skydd (asyl).

Asyl

Möjligheten att söka asyl är en mänsklig rättighet. Utlänningslagen reglerar vilka som har rätt att få asyl i Sverige (2005:716). Under tiden som asylansökan prövas erbjuder Migrationsverket den sökande någonstans att bo, antingen i en vanlig lägenhet eller i ett anläggningsboende (ABO). Den sökande kan också ordna eget boende (EBO) hos till exempel släktingar eller vänner (Migrationsverket, 2017b).

Vissa asylsökanden får arbeta under tiden som asylprocessen pågår. Asylsökande barn har rätt att gå i förskola och skola på i huvudsak samma villkor som andra barn men saknar skolplikt. Barn som har fått uppehållstillstånd har skolplikt (Migrationsverket, 2013).

Alla asylsökande som kommer till Sverige erbjuds en kostnadsfri hälsoundersökning som innefattar både fysisk och psykisk hälsa. Asylsökande barn har samma rätt till hälso-, sjuk- och tandvård som andra barn i samhället, det gäller även för papperslösa barn (något som Miljöpartiet var med och drev igenom under mandatperioden 2010-2014). Landstingen ansvarar för vården av asylsökande och får ersättning av staten för detta genom Migrationsverket. Vuxna som är i behov av akut vård eller annan vård som inte kan vänta betalar själva en patientavgift på 50 kronor (Migrationsverket, 2016b).

Etablering

När en asylsökande har fått tillstånd att stanna i Sverige ska hen bli kommunplacerad. Om personen under asyltiden har bott hemma hos till exempel en släkting och ska fortsätta bo kvar där kan hen stanna kvar i den kommunen. Ansvar för vuxenutbildning (exempelvis SFI), skola, förskola, barnomsorg samt övriga insatser gällande barn och ungdomar ligger hos kommunerna. Kommunerna har även försörjningsansvar för personer som inte har rätt till en etableringsplan (Migrationsverket, 2017c).

Den 1 december 2010 trädde lagen om etableringsinsatser i kraft och etableringsreformen (2010:197) infördes. Arbetsförmedlingen tog då över det samordnande ansvaret för etableringen från kommunerna. Den som är 20–64 år (eller 18–19 år och saknar föräldrar i Sverige) och har fått uppehållstillstånd som flykting har rätt till etableringsinsatser. Under en tvåårig etableringsfas upprättar Arbetsförmedlingen tillsammans med den asylsökande personen en individuell etableringsplan. Arbetsförmedlingen fattar beslut om etableringsersättning och Försäkringskassan betalar ut ersättningen.

Den 1 januari 2018 är det dock tänkt att ny lagstiftning ska träda i kraft på området. Förslaget är att i så stor utsträckning som möjligt anpassa regelverket till den övriga arbetsmarknadspolitiken. Förslaget innebär bland annat att rättigheten till etableringsplan tas bort och ersätts med anvisning till ett arbetsmarknadspolitiskt program i likhet med vad som gäller för övriga arbetssökande (Regeringskansliet, 2017b).

Civilsamhället spelar en viktig roll för att öppna fler dörrar in i samhället. Det starka engagemang som finns i ideella rörelser och de enorma arbetsinsatser som görs på frivillig basis med att ta emot, välkomna, stötta och inkludera asylsökande och nyanlända i det svenska samhället är ovärderligt.

DEL 2

Svåra ord och begrepp

Alternativt skyddsbehövande: En person som löper risk att straffas med döden, risk att utsättas för kroppsstraff, tortyr eller annan omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning. Det kan också vara en civil person som löper allvarlig risk att skadas på grund av väpnad konflikt (2011/95/EU).

Amsterdamfördraget: Fördraget trädde i kraft den 1 maj 1999 och innebar att EU fick ett större inflytande i frågor som rör sysselsättning, miljö, jämställdhet, folkhälsa, konsumentfrågor, invandring och socialpolitik. Schengensamarbetet integrerades i EU samtidigt som det polisiära och straffrättsliga samarbetet mellan medlemsländerna förstärktes. EU fick fler möjligheter att agera internationellt genom en mer heltäckande gemensam utrikes- och säkerhetspolitik (Europaportalen, 2016).

Ankomstboende: Migrationsverkets boende för asylsökande som precis har kommit till Sverige (Migrationsverket, 2015).

Anläggningsboende, ABO: Boende som Migrationsverket erbjuder asylsökande under handläggningstiden, normalt en lägenhet i ett hyreshus (Migrationsverket, 2015).

Asyl: Ett uppehållstillstånd som en utländsk medborgare har fått eftersom hen är flykting enligt utlänningslagen (Migrationsverket, 2015).

Asylsökande: En utländsk medborgare som har tagit sig till Sverige och begärt skydd, men som ännu inte har fått sin ansökan slutligt prövad av Migrationsverket och/eller migrationsdomstol (Migrationsverket, 2015).

Avvisning: Om en person har befunnit sig i Sverige i mindre än tre månader och regeringen, Migrationsverket eller polisen bestämmer att personen inte får stanna avvisas hen. Det kan till exempel vara för att personen inte har sökt asyl eller har fått avslag på sin ansökan (2005:716b).

Cirkulär migration: Människor som migrerar återvänder efter ett tag till sina ursprungsländer, eller flyttar till annat land, för att sedan migrera igen. Som cirkulär migrant räknas den som har gjort minst två flyttningar. År 2010 gjordes en statlig offentlig utredning om cirkulär migration där Mikaela Valtersson (MP) satt med i kommittén (SOU 2010:40).

Dagersättning: Ersättning som asylsökande får för att täcka sina dagliga kostnader. Den är olika stor beroende på om den asylsökande bor i ett av Migrationsverkets boenden där mat ingår eller i ett boende där mat inte ingår (Migrationsinfo, 2016b).

Dublinförordningen: När en person ansöker om asyl i Sverige börjar Migrationsverket med att undersöka om det är Sverige eller något annat EU-land som ska ansvara för dennes asylansökan. Om personen har fått visum till, har vissa typer av uppehållstillstånd i, eller har ansökt om asyl i ett annat EU-land på vägen till Sverige, kanske hen måste åka tillbaka dit och få sin ansökan prövad i det landet (604/2013/EU). Detta regleras av Dublinförordningen.

Eget boende, EBO: Under väntetiden kan en asylsökande välja att ordna boende på egen hand, till exempel hos släkt eller vänner (1994:137).
Ensamkommande barn: Asylsökande barn eller ungdomar under 18 år som kommer till Sverige utan föräldrar eller annan vårdnadshavare (Migrationsverket, 2017d).

Etablering: Att skapa fler förutsättningar för att nyanlända snabbt ska komma i arbete eller utbildning. Området omfattar också ersättning till kommuner för flyktingmottagande och mottagande av ensamkommande flyktingbarn (Regeringskansliet, 2017c).

Etableringsersättning: Ersättning till nyanlända som aktivt deltar i en etableringsplan hos Arbetsförmedlingen (Försäkringskassan, 2017).

EU-migrant: EU-medborgare som använder den fria rörligheten inom EU till att resa till och uppehålla sig i annat medlemsland. Med ett giltigt ID-kort eller pass har EU-medborgare rätt att uppehålla sig i upp till tre månader i ett annat medlemsland. Förutom rätt till akutsjukvård finns ingen rätt att använda de sociala välfärds- eller trygghetssystem som finns i medlemslandet. I vissa fall kan den fria rörligheten begränsas eller helt upphävas, det kan vara på grund av den allmänna säkerheten, den allmänna ordningen eller om folkhälsan (Europeiska kommissionen, 2017).

Flykting: Enligt FN:s flyktingkonvention, svensk lag och EU-regler är en person flykting om denna har välgrundade skäl att vara rädd för förföljelse på grund av ras, nationalitet, religiös eller politisk uppfattning, kön, sexuell läggning eller tillhörighet till viss samhällsgrupp (Migrationsverket, 2016c).

Flyktingkvot: Det antal flyktingar som regeringen beslutat att Migrationsverket under ett år ska vidarebosätta till Sverige. Vidarebosättning innebär att flyktingar som befinner sig utanför hemlandet tas ut och överförs till ett tredje land som erbjuder dem skydd (Migrationsverket, 2017e). Genèvekonventionen: FN:s flyktingkonvention från 1951 (UNCHR, 2017c). Ett hundratal länder inklusive Sverige har skrivit under konventionen. Sverige ska pröva varje asylansökan och ge asyl till de som är flyktingar enligt konventionen.

Inneboendelösningar, IBO: Hösten 2015 föreslog Miljöpartiet denna nya boendeform. Syftet med det nya alternativet är att stimulera och underlätta för privatpersoner att hyra ut rum, delar i befintlig bostad, fritidshus eller en tom lägenhet, mot en hyresersättning från staten. IBO har ännu inte blivit regeringens politik.

Integration: Integration är en ömsesidig process där både den nyanlända och den etablerade lär sig av varandra och påverkas av varandra. Motsatsen är assimilation som innebär fullständig anpassning till majoritetskulturen.

Kvotflykting: Utländsk medborgare som före resan till Sverige har fått uppehållstillstånd inom den flyktingkvot som regeringen har fastställt. De som erbjuds vidarebosättning i Sverige som kvotflyktingar blir utvalda av FN:s flyktingorgan UNHCR. Resan hit organiseras och betalas av Migrationsverket (Migrationsverket, 2017 e).

Lagen om mottagande av asylsökande, LMA (1994:137): Under tiden en asylansökan prövas är den asylsökande inskriven i Migrationsverkets mottagningssystem. Personen får ett så kallat LMA-kort av Migrationsverket som bevis på att hen har rätt att vara i Sverige under tiden ansökan handläggs. LMA-kortet är försett med personuppgifter och foto på den sökande. På kortet framgår också personens dossiernummer (ärendenummer) hos Migrationsverket.

Migration: Samlingsnamn för emigration (utvandring) och immigration (invandring). Migrationsverket arbetar både med in- och utvandring.

Nyanländ: En person som är mottagen i en kommun och har beviljats uppehållstillstånd för bosättning på grund av flyktingskäl eller andra skyddsskäl. Även anhöriga till dessa personer anses vara nyanlända. En person är nyanländ under tiden hen omfattas av lagen om etableringsinsatser, det vill säga två till tre år (Migrationsverket, 2016d).

OECD: Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (Organisation for Economic Co-operation and Development) består av 34 länder, varav flera är europeiska. OECD arbetar för att främja handel och ekonomisk tillväxt i och mellan medlemsländerna (OECD, 2017).

Papperslös: Människor som befinner sig i Sverige utan tillstånd (Migrationsinfo, 2016c).

Permanent uppehållstillstånd, PUT: En utländsk medborgare som har beviljats ett permanent uppehållstillstånd har tillstånd att bo och arbeta i Sverige under obegränsad tid (Migrationsverket, 2014).

Schengenavtalet: Avtalet innebär att människor kan röra sig fritt inom det som brukar kallas Schengenområdet, detta gäller oavsett om resenären är medborgare i ett Schengenland eller ej (EU-upplysningen, 2016).

Snabbspår: Ett sätt att skapa snabbare vägar in på arbetsmarknaden för nyanlända arbetssökande som har erfarenhet eller utbildning inom ett bristyrke. Ett snabbspår är en sammanhållen process där praktik, språkträning och utbildning erbjuds. Arbetsmarknadens parter och Arbetsförmedlingen kommer överens om vilka yrken som ska omfattas av snabbspår. Den som deltar i ett snabbspår får etableringsersättning eller aktivitetsstöd. Snabbspåret för företagare är inte ett snabbspår i egentlig mening utan ett projektstöd som kan sökas för att hjälpa nyanlända att lära sig starta företag i Sverige (Regeringskansliet, 2016).

Synnerligen ömmande omständigheter: Personer kan beviljas uppehållstillstånd trots att deras personliga förhållanden inte gör att de behöver skydd mot förföljelse. Det handlar då om synnerligen ömmande omständigheter som är direkt knutna till individens hälsa, anpassning till Sverige och situationen i hemlandet (Migrationsverket, 2015).

Särskilt ömmande omständigheter: För barn gäller att uppehållstillstånd kan beviljas om det föreligger särskilt ömmande omständigheter. Migrationsverket gör en bedömning av barnets sammantagna situation. Det måste finnas starka skäl för att få stanna i Sverige. Migrationsverket ska ta särskild hänsyn till hur den asylsökande mår, hens anpassning till Sverige och situationen i hemlandet (Migrationsverket, 2015).

Tidsbegränsat uppehållstillstånd, TUT: Ett uppehållstillstånd som gäller för en begränsad tid (Migrationsverket, 2015).

Upphållstillstånd: En utländsk medborgare som vill stanna i Sverige mer än tre månader måste ha uppehållstillstånd (gäller inte EU/EES-medborgare och deras anhöriga). Ett uppehållstillstånd kan vara tidsbegränsat eller permanent (Migrationsverket, 2017f).

Utvisning: När en stat beslutat att föra ut en person med utländskt medborgarskap ur landet. Personer som har permanent uppehållstillstånd och begår brott kan få det indraget. Om nationaliteten på den som ska utvisas inte är känd kan det bli svårt att genomföra utvisningen. Det finns också länder som inte tar emot sina egna medborgare när ett annat land vill utvisa dem dit och personen inte återvänder frivilligt (Migrationsverket, 2015).

Verkställighetshinder: När en asylsökande har fått avslag på sin asylansökan i alla tre instanser kan utvisningsbeslutet inte ändras. Sökanden kan inte överklaga mer och utvisningsbeslutet har vunnit laga kraft. När Migrationsverket beviljar en ansökan om verkställighetshinder utgör detta ett undantag från regeln om att beslutet inte kan ändras – utvisningen upphävs och den asylsökande får uppehållstillstånd eller en ny prövning av sitt asylärende (Migrationsverket, 2017g).

Validering: Kartläggning, bedömning och värdering av en individs faktiska kunskaper, färdigheter och förmågor. Existerande betyg eller intyg från ett annat land översätts till svenska förhållanden (Myndigheten för yrkeshögskolan, 2017).

Återetableringsstöd: Ett ekonomiskt stöd som riktar sig till den som har fått avslag på sin asylansökan och vill återvända till ett land där det är svårt att etablera sig (2008:778).

Återvandring: Personer med uppehållstillstånd, som varit asylsökande eller tagits ut på flyktingkvoten, kan i vissa fall välja att frivilligt flytta tillbaka (återvandra) till hemlandet eller något annat land. De som inte är svenska medborgare och saknar egna pengar till resan kan då ansöka om resebidrag för sig och sin familj (Rådgivningsbyrån för asylsökande och flyktingar, 2015).

Återvändande: När en sökande fått avslag på sin ansökan om uppehållstillstånd och lämnar Sverige (Migrationsverket, 2017h).

DEL 3

Diskussionsfrågor

- **Hur har invandringen till Sverige förändrats genom åren och hur har det påverkat Sverige?**
- **Hur kan Miljöpartiet förflytta samhällsdebatten så att fler röster hörs för en human flyktingpolitik?**
- **Vilken roll har politiken respektive civilsamhället i etableringen?**
- **Asylsökande, flykting, kvotflykting, papperslös, nyanländ - vad innebär dessa begrepp och vad skiljer dem åt?**
- **Vad innebär Dublinförordningen för personer som flyr?**
- **Varför är det viktigt med validering och att den fungerar väl?**

TRÄFF 2

DEL I

Miljöpartiets roll i migrationspolitiken

Miljöpartiet har genom åren varit en lösningsorienterad och pådrivande kraft i att skapa en mer human migrationspolitik. Vi har fått igenom många viktiga migrationspolitiska reformer, detta är vi stolta över. Vi tycker att Sverige ska fortsätta vara ett internationellt föredöme med en mer human lagstiftning. På så sätt kan Sverige påverka andra länder att följa efter och få fler länder att se att de människor som nu kommer kan vara med och stärka ett öppet och växande samhälle. Att stärka mänskliga rättigheter och arbeta för en ökad mångfald och öppenhet har varit en bärande grön idé genom partiets historia.

Miljöpartiet i regering

I regeringsöverenskommelsen mellan Socialdemokraterna och Miljöpartiet uttrycker vi följande: "Sverige ska ha en human asylpolitik och vara en fristad för dem som flyr undan förföljelse och förtryck. Det finns särskilda skäl att eftersträva en bred uppslutning kring migrationspolitiken. Regeringen ska därför eftersträva breda uppgörelser i riksdagen när nya lagförslag läggs inom migrationspolitiken".

Försämringar i migrationspolitiken

Den överenskommelse regeringen gjorde i november 2015 är ett tydligt tillfälligt avsteg från den politik som Miljöpartiet vill föra, motiverat av en omvärldssituation där det politiskt bästa inte längre var det politiskt möjliga.

Att i regering gå med på att införa en tillfälligt mer restriktiv flyktingpolitik var inget lätt beslut. Den tillfälliga lagen är inte en lag som vi själva hade lagt fram om vi ensamma hade fått bestämma. Att Miljöpartiet ändå ställde sig bakom denna överenskommelse beror på att vi bedömde att alternativet hade varit ännu värre för människor på flykt. Flera partier i riksdagen krävde inskränkningar i flyktingpolitiken långt bortom vad de internationella konventionerna tillåter.

De två största oppositionspartierna, M och SD, ville att Sverige skulle stänga gränserna helt och genomföra direktavvisningar vid gränsen. Det skulle undergräva asylrätten i Sverige och innebära att många av de tusentals människor som kommit till Sverige sedan 2015 inte hade kunnat göra det.

Miljöpartiets strategi har konsekvent varit att bygga konstellationer i riksdagen för en mer öppen migrationspolitik. Det har ofta inneburit att vi kunnat genomföra nya reformer för en mer human migrationspolitik. Men när det inte längre finns någon möjlig majoritet i riksdagen för en sådan politisk inriktning har det tyvärr snarare handlat om att förhindra en mer restriktiv politik. Vid varje givet läge, utifrån vad som är politiskt möjligt, förhandlar vi hårt för flyktingars rättigheter. Det kommer vi fortsätta göra.

Våra prioriteringar

Miljöpartiet har i sitt strategidokument för mandatperioden, Målbild 2018, slagit fast att frågan om migration och etablering är ett av våra högst prioriterade projekt under mandatperioden: "Vi bygger ut hela Sverige för en växande befolkning som ska kunna etablera sig i samhället, särskilt på arbets- och bostadsmarknaden. Öppenhet, humanitet och solidaritet tjänar Sverige väl. De tillfälliga restriktiva asylreglerna ska bli en så kortvarig parentes som möjligt i vårt lands utveckling."

Vad står det i partiprogrammet?

Människors lika rätt

s. 4: "Alla ska åtnjuta lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, etnicitet, religion, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsidentitet, könsuttryck eller ålder. Alla former av diskriminering ska motverkas. Först när alla människor erkänns för vilka de är, får rätt att definiera sig själva och har tillgång till lika rättigheter kan vi uppnå välfärd för alla."

s. 37: "Miljöpartiet de gröna vill att alla människor ska välkomnas i ett samhällsbygge med öppenhet, solidaritet och medmänsklighet som grund. Vi är övertygade om att ett nytt Sverige är möjligt. Ett Sverige där det är vår gemensamma framtid som förenar oss, snarare än etnicitet, födelseort eller religiös tillhörighet."

Mångkultur

s. 9: "I det som vi i dag kallar Sverige har det alltid rymts många olika kulturer, och det gör det också än i dag. Det är en av våra styrkor. [...]"

Vi bejakar att olika idéer och kulturer kan samexistera och influera varandra i ett och samma samhälle. Miljöpartiet vill att människor alltid ska ges rätt att definiera och utöva sin egen identitet och kultur. Därför är stöd till olika sorters kulturyttringar viktigt.”

s. 11: “Människor diskrimineras på grund av sin etnicitet, sitt namn eller sin brytning. Det vill vi motverka. Strukturell diskriminering och rasism ska upphöra.”

Mottagande av flyktingar och asylsökanden

s. 36-37: “När ansökningar om uppehållstillstånd behandlas ska anknytning och hälsa väga tyngre än det gör i dag. Det behöver bli enklare att söka uppehållstillstånd direkt ifrån Sverige [...].

Alla ska omfattas av de mänskliga rättigheterna och flyktingar ska garanteras en rättssäker asylprocess i Sverige. Den som får avslag på sin asylansökan ska inte hållas i förvar, utan i första hand få hjälp att frivilligt återvända till sitt hemland. [...]

Människor som kommer till Sverige ska snabbt få kontakt med skola, vård och arbetsmarknad. Tidigare erfarenheter, vare sig det är utländsk utbildning, arbetslivserfarenhet eller språkkunskaper, ska också kunna tillgodoräknas i Sverige. Staten och kommunerna har ett gemensamt ansvar för att människor som kommer till Sverige ska få en bra start i landet. [...]

Livet som papperslös i Sverige är kantat av rädsla, oro och osäkerhet inför framtiden. Många människor lever sina liv utan tillgång till grundläggande samhällsfunktioner, rättigheter och tryggheter. Livet som papperslös i Sverige får aldrig vara ett liv som rättslös.”

s. 36 “Vi vill att Sverige ska vara ett land som är öppet för arbetskraftsinvandring. [...] Människor som arbetskraftsinvandrar ska ha lika goda förutsättningar på arbetsmarknaden som andra personer i Sverige.”

Barn och unga

s. 6: “Satsning på verksamheter som är viktiga för barn och unga kan innebära stora mänskliga och långsiktiga vinster. Skolans förmåga att se och möta varje elev måste stärkas. Det behövs gott om platser där barn och unga kan mötas och utöva friluftsliv, idrott och kultur.

Barn ska vara med och utforma samhället. FN:s barnkonvention ska bli svensk lag och politiska beslut bör föregås av en barnkonsekvensanalys.”

Utbildning

s. 6: “Skolan ska ge varje barn möjlighet att vara sig själv och växa till den hen vill vara. Det ska inte finnas lyckade och misslyckade elever, inte heller bra och dåliga skolor – alla har rätt att lyckas och utvecklas i skolan.”

s. 7: “I dag finns ofta erfarenheter från hela världen i klassrummet, och det är en av skolans tillgångar. Andra modersmål än svenska ska ses som fördelar och som resurser för den enskilda elevens lärande. [...] Undervisningen i skolan ska ha en global utgångspunkt och ta hänsyn till elevernas bakgrund, tidigare erfarenheter, språk och kompetenser.”

s.7: “Diskussionen kring alla människors lika värde ska vara en naturlig del av undervisningen redan från skolstarten.”

s. 11: “Alla som behöver ska erbjudas en högkvalitativ svenskundervisning. Utländsk utbildning ska snabbt kunna valideras och vid behov kompletteras.”

Bostäder

s. 26: “Bostadsområden, särskilt sådana byggda under det så kallade miljonprogrammet, har tillåtits att förfalla och närservice har utarmats. Det har lett till negativa och nedbrytande attityder gentemot flera stadsdelar och förorter, som har spätt på segregationen. Vi vill ändra på detta genom en bra välfärd, en klok bostadspolitik där hyresrätten värnas och upplåtelseformer blandas samt genom investeringar.”

s. 27: “Det ska inte finnas några områden i Sverige där de boende upplever att man måste flytta för att få en chans. Alla ska ha rätt att trivas och utvecklas där man bor.”

Internationellt samarbete

s. 32: “Miljöpartiet de gröna vill se ett starkt internationellt samarbete med FN som central aktör för fred och mänskliga rättigheter.”

s. 33: “Vi vill se Europa som en del av en värld av demokratier där människor rör sig fritt över gränserna, och där folk och länder handlar och samarbetar med varandra.”

s. 33 “EU måste få bättre verktyg att ta itu med brott mot de mänskliga rättigheterna inom unionen, och sanktionssystemet behöver utvecklas. Varje år dör människor i försök att ta sig in över unionens yttre gränser. Politiken måste ändras. Det måste skapas fler lagliga vägar för människor att invandra till unionen.”

Läs mer på: <https://www.mp.se/om/partiprogram>

DEL 2

Dagens utmaningar och möjligheter inom migration och etablering – vad vill Miljöpartiet?

Ett väl fungerande mottagande av nyanlända innebär en stor möjlighet för Sverige. Flyktingmottagandet kommer, precis som med invandringen från Latinamerika, Mellanöstern och Balkan på 80- och 90-talen, att leda till nya grannar, kollegor och vänner som kommer att vara med och fortsätta bygga Sveriges välbefinnande. När människor migrerar sprids idéer och kontakter över landsgränser.

Samtidigt innebär det stora utmaningar när många människor kommer till ett land på kort tid. Fler behöver snabbt komma i arbete och hitta en bostad. Det är inte acceptabelt att det tar många år innan nyanlända får arbete, att människor fastnar i bidragsberoende, att människor fastnar i trångboddhet i utsatta bostadsområden eller inte får möjlighet att lära sig svenska. Därför behöver etableringen förbättras i Sverige.

Den tillfälliga lagen gör situationen för många flyktingar svårare i Sverige, inte minst när det gäller den otrygghet som de tillfälliga uppehållstillstånden och svårigheterna att återförenas med sin familj innebär. Medvetenheten om detta gör att det är centralt för oss att den tillfälliga lagen blir en så kort parentes som möjligt i vårt lands historia. För oss är det självklart att arbeta för en situation där familjer kan återförenas och personer med ömmande skäl får stanna i Sverige.

Hinder för snabb etablering

Långa väntetider, osäkerhet och regelverk som är svåra att förstå kan påverka människors psykiska och fysiska hälsa. Det kan till exempel leda till ökad oro och otrygghet, och göra det svårare att bearbeta traumatiska upplevelser.

Hur snabbt det är möjligt att skapa nya kontakter och börja arbeta och studera kan också inverka på den psykiska hälsan.

Snabb etablering försvåras också av oro för hur ens nära och kära har det, om de är i säkerhet och ovisshet kring om man kommer att kunna återförenas. Oron gör det svårare för nyanlända att fokusera på att lära sig svenska och skaffa ett jobb. Hälsa är en viktig förutsättning för etablering och integration.

Miljöpartiet anser det vara viktigt att väntan på asylbeslut görs så kort som möjligt och att asylsökande ges möjlighet att komma igång med studier eller arbete redan under asyltiden.

Jämställd etablering

Liksom kvinnor generellt i Sverige tar nyanlända kvinnor ett större ansvar än män för hem och barn. Detta får konsekvenser för kvinnors deltagande i etableringsinsatser, deras inträde på arbetsmarknaden och för deras ekonomi. Miljöpartiet anser att ett jämställt samhälle utan begränsande normer gynnar alla, både kvinnor och män.

Förtryckande normer och strukturer

Vi behöver se de tusentals ungdomar och vuxna som idag inte själva kan välja hur de lever sina liv, de som är begränsade av patriarkala och heteronormativa normer och strukturer. En del lever dubbelt eller utsätts systematiskt för hot och våld. Förtrycket leder i extrema fall till mord. Hbtq-personer (homo-, bi-, trans- och queerpersoner) kan vara särskilt utsatta. Det förekommer även tvångsäktenskap och könsstympning. Det finns en rädsla för stigmatisering av vissa grupper men det är viktigt att det inte leder till att mänskliga rättigheter förvägras och att hedersrelaterat våld och förtryck osynliggörs (Länsstyrelsen Östergötland). Miljöpartiet vill motverka all form av diskriminering och förtryck.

Ensamkommande barn och unga

Under 2015 ökade antalet ensamkommande barn kraftigt, det kom då ungefär 35 000 ensamkommande barn till Sverige. Det innebär en stor utmaning att snabbt öka kapaciteten och skapa ett bra mottagande av dessa barn. Miljöpartiet har medverkat till att insatser har gjorts men vi anser att det behöver göras mer för att förstärka bland annat socialtjänsten, skolan, barnomsorgen och delar av hälsovården. Handläggningstiderna för att behandla alla ansökningar är dock väldigt långa.

Många har behövt vänta i över ett år på att få sina ansökningar behandlade och flera har därför hunnit bli myndiga – därmed räknas de som vuxna och har i många fall inte rätt till uppehållstillstånd. De får då avslag, trots att de har etablerat sig i samhället, gått i skola i flera år, skaffat vänner och har hela sitt liv här. Detta innebär att många av de som befinner sig i asylprocessen mår mycket dåligt och det förekommer oroande rapporter om självska debeteende och självmord.

Miljöpartiet anser att det är fel att de som var minderåriga när de kom till Sverige, som med normala handläggningstider skulle ha hunnit få beslut innan de blev 18 år, nu får avslag på grund av de exceptionellt långa handläggningstiderna. Vi vill ge de här unga en ny chans att stanna i Sverige. Barn och ungdomar är alltid en viktig resurs i vårt samhälle, de kommer att bidra till det framtida samhällsbygget.

Civilsamhällets roll i etableringen

Civilsamhället kan hjälpa nyanlända att träffa personer som redan bor i Sverige. Genom kultur, idrott och friluftsliv skapas möjligheter för människor att mötas, för språkträning och för värdefulla kontakter. Möjligheten att ta del av kultur och fritidsaktiviteter är en viktig del av Miljöpartiets etableringspolitik.

Bostadssituationen

Det byggs alltför få bostäder i Sverige, både i städer och på landsbygden. Miljöpartiet vill främja en kraftigt ökad byggtakt av hyreslägenheter och rusta upp och klimatanpassa miljonprogrammets förorter och bostadsområden. Ingen ska behöva flytta från landsbygden eller städernas förorter för att få utbildning, bostad eller jobb.

För asylsökande behöver vi underlätta både för de som bor på anläggningsboende, i eget boende och i inneboendelösningar. För människor som har fått uppehållstillstånd vill Miljöpartiet främja inneboendelösningar, säkerställa att kommunerna kan ordna de bostäder som behövs för kommunplaceringarna och underlätta för de som själva söker bostad.

Utbildning

En viktig del av etableringen handlar om att de barn och ungdomar som kommit ska få en bra utbildning. Oavsett om en person har bott här i generationer eller kommer hit som tonåring är skolan avgörande för framtiden. Miljöpartiet ser att uppdelningen av elever i olika skolor baserat på deras bakgrund och baserat på deras resultat försvårar skolans roll i etableringsarbetet.

Det krävs reformer för att minska den tilltagande skolsegregationen i Sverige och för att öka stödet till skolor med de största behoven.

Miljöpartiet anser att SFI (svenska för invandrare) för vuxna är en viktig grund för att ta sig in i det svenska samhället. Kurserna måste dock anpassas till elevernas olika utbildningsnivå och även ta hänsyn till svåra upplevelser som elever kan ha med sig i bagaget.

Jobb

Det tar ofta flera år innan en nyanländ får sitt första jobb. Bland jämförbara länder har Sverige den största skillnaden i arbetslöshet mellan inrikes- och utlandsfödda (SCB, 2016).

Nyanlända är en heterogen grupp, det är därför viktigt att utgå ifrån att olika insatser behövs för olika grupper beroende på bland annat utbildningsnivå och ålder. Många av de som kommer till vårt land är i yrkesaktiv ålder, flera har en utbildning och även yrkeserfarenhet men får inte de jobb som de är kvalificerade för. Det är viktigt med validering av kunskaper, i dagsläget tar valideringen för lång tid. Fler måste få rätt att arbeta och praktisera redan under asyltiden.

Allt fler av de som kommer till Sverige har låg utbildning, men de enkla jobben har konkurrerats ut. Miljöpartiet ser att vi behöver skapa fler enkla jobb för att få fler i arbete. Vi vill även sänka trösklarna för att starta företag.

DEL 3

Diskussionsfrågor

- Vilka är styrkorna med ett mångkulturellt samhälle?
- Hur kan bostadsbyggande minska segregationen?
- Hur kan det internationella samarbetet förbättras?
- Varför är segregationen inom skolan ett problem?
Hur motverkar vi den?
- Hur kan vi minska risken för psykisk ohälsa hos asylsökande och nyanlända? Hur stärker vi de hälsofrämjande insatserna generellt till dessa grupper?
- Hur underlättar vi bäst kvinnors etablering, i synnerhet för de som saknar formell arbetslivserfarenhet sedan tidigare?

TRÄFF 3

DEL I

Vad har Miljöpartiet jobbat för och genomfört nationellt i regeringsställning?

Miljöpartiet arbetar intensivt för att höja kapaciteten i mottagningssystemet och förbättra etableringen, så att vi kan skapa stöd för en mer human migrationspolitik. Sverige måste stå väl rustat för att ta emot människor både i lägen när det kommer få och när det kommer många asylsökande. Under en period med flera tuffa beslut på migrationsområdet har Miljöpartiet även nått framgångar:

Sverige ska öka antalet kvotflyktingar

Antalet kvotflyktingar har ökats från 1 900 till 3 400 personer år 2017. År 2018 tillförs ytterligare 1 600 platser (Regeringskansliet, 2016b).

ID-kontrollerna har avskaffats

Öppnat ambassad för syrier som vill återförenas

Genom att möjliggöra handläggning vid Sveriges ambassad i Sudan ökar möjligheten för syriska familjer att ansöka om familjeåterförening (Regeringskansliet, 2017d).

Tillsatt utredning om lagliga vägar

I januari 2017 gav regeringen en särskild utredare, Maria Ferm (MP), i uppdrag att se över förutsättningarna för att skapa lagliga vägar för att söka asyl i EU (Ju2016:05).

Den tillfälliga lagen är just tillfällig och inte permanent

Lagen upphör automatiskt att gälla efter tre år, den 19 juli 2019. När lagen har varit i kraft i två år ska regeringen bedöma om behovet av lagen kvarstår även under det sista året.

Undantag för barn och barnfamiljer

Barn och barnfamiljer som sökte asyl senast den 24 november 2015, alltså den dagen då regeringen presenterade den nya överenskommelsen, är undantagna från att få sina asylansökningar prövade enligt den mer restriktiva tillfälliga lagen. Istället ska deras skäl prövas enligt den ordinarie utlänningslagen.

Det innebär att dessa barn och barnfamiljer fortsätter att få permanenta uppehållstillstånd som huvudregel, att de har större möjligheter att beviljas uppehållstillstånd på grund av ömmande omständigheter och att de har samma rätt som tidigare att återförenas med sina familjemedlemmar.

Undantag för alternativt skyddsbehövande

Även alternativt skyddsbehövande som sökte asyl före den 24 november 2015 har rätt till familjeåterförening.

Undantag för de som ansökt om familjeåterförening innan den tillfälliga lagen

De som redan hade ansökt om familjeåterförening innan den tillfälliga lagen trädde i kraft omfattas inte av de nya och tillfälliga försörjningskraven för att ta hit sina anhöriga (Migrationsverket, 2017i).

Alla svenska kommuner ska delta i flyktingmottagandet

Regeringen har beslutat om en lag som innebär att människor som inte själva ordnat en bostad placeras i kommuner och län utifrån en fördelningsnyckel som är baserad på bland annat befolkningsstorlek och arbetsmarknadsförutsättningar (2016:38).

Åtgärder för kortare handläggningstider

Under 2016 ökade regeringen kraftigt anslagen till Migrationsverket för att hantera det stora antalet asylsökande, 30 miljarder kronor sköts till (Migrationsverket, 2016). Behovet av ökade resurser berodde både på ökade kostnader för boenden men också på att myndigheten behövde öka sin kapacitet att registrera och pröva fler ansökningar och anställa mer personal. I budgeten för 2017 beslutades att ge Migrationsverket ytterligare 1,7 miljarder extra för att hantera det ökade antalet ärenden. Domstolarna fick 600 miljoner extra för att hantera överklaganden kopplade till migrationsbeslut och Arbetsförmedlingen ytterligare 530 miljoner kronor för etableringsuppdraget.

Längre uppehållstillstånd för gymnasiestuderande

Ungdomar som har tillfälliga uppehållstillstånd och studerar på gymnasiet ska kunna beviljas längre uppehållstillstånd för att kunna gå klart sin utbildning i Sverige. Riksdagen sa ja till regeringens förslag i maj 2017 (Migrationsverket, 2017j). Detta är något som Miljöpartiet har drivit för att öka tryggheten för ungdomarna så att de kan fokusera på sin utbildning, slippa oroa sig och därmed motverka psykisk ohälsa.

Eftersom det finns möjlighet till permanent uppehållstillstånd om vid anställning såg Miljöpartiet risken att unga istället för att slutföra sina studier väljer att söka jobb för att få stanna.

Etableringspaket till civilsamhället

Civilsamhället ska i ökad utsträckning kunna delta i arbetet med att möta nyanlända. Vi har i regeringsställning skapat förutsättningar för det genom att i flera budgetar satsa särskilt på civilsamhällets roll i nyanländas etablering (Regeringskansliet, 2017g).

Ökade satsningar mot diskriminering

Arbetet mot diskriminering har under vår tid i regering kraftigt förstärkts. Regeringen har ökat de ekonomiska anslagen till diskrimineringsombudsmannen, antidiskrimineringsbyråerna, hbtq-rörelsen, funktionshinderrörelsen och arbetet mot rasism. Regeringen har också tagit fram en nationell plan mot rasism och hatbrott samt skärpt diskrimineringslagen. Polisens arbete mot hatbrott har förstärkts med nya hatbrottsgrupper och en förhöjd ambition inom hela Polismyndigheten (Regeringskansliet, 2016c, Regeringskansliet, 2017h).

Ökat stöd till traumavård för asylsökande och nyanlända

För att hjälpa människor att hantera svåra minnen och göra att de snabbare kan komma in i samhället har vi ökat stödet till traumavård. I budgetpropositionen för 2017 såg vi till att regeringen gjorde en extra satsning på detta, totalt 40 miljoner ska fördelas varje år under fyra års tid (Regeringskansliet, 2017 i).

Stöd till kommunala inneboendeförmedlingar

För att öka tillgången på bostäder för asylsökande, underlätta integrationen och tillvarata privatpersoners engagemang föreslog Miljöpartiet hösten 2015 en ny boendeform (Miljöpartiet, 2015), IBO. Syftet med det nya alternativet var att stimulera och underlätta för privatpersoner att hyra ut rum, delar i befintlig bostad, fritidshus eller en tom lägenhet, mot en hyresersättning från staten. IBO har ännu inte blivit regeringens politik men genom kommunala bostadsförmedlingar för inneboende kan den som har fått uppehållstillstånd nu hyra in sig i till exempel en del av en villa. Miljöpartiet har också säkerställt att inga inskränkningar i rätten till eget boende har genomförts.

Ett nytt digitalt språkstöd för nyanlända

Regeringen har gjort flera satsningar för att stärka SFI, till exempel en satsning för fler behöriga SFI-lärare, SFI för nyanlända som på grund av att kommuner inte tar emot dem har blivit kvar på anläggningsboende, att göra SFI till en del av den kommunala vuxenutbildningen (Komvux) och ökad individanpassning av utbildningen. En annan reform som Miljöpartiet har varit pådrivande för är utökade möjligheter att använda sig av digitala verktyg i SFI-undervisningen. Länsstyrelserna har fått i uppdrag att tillhandahålla ett digitalt språkinlärningspaket i syfte att stärka asylsökandes kunskaper i svenska (Regeringskansliet, 2016d).

Statlig samverkan med huvudmän för att höja kvaliteten i skolor med dåliga resultat

Genom uppdraget Samverkan för bästa skola tar nu staten ett större ansvar för att höja resultaten i skolor med låga studieresultat och tuffa förutsättningar. Skolverket genomför riktade insatser för att stödja utvecklingen i skolor med svåra förutsättningar och erbjuder där arbetssätt för skolutveckling som har lyft andra skolor med motsvarande utmaningar. Satsningen Samverkan för bästa skola utökas från och med 2017 till att även omfatta gymnasiet och förskolan (U2017/00301/S).

Stärkt modersmål och studiehandledning

Det råder brist på modersmållärare och personal som kan arbeta som studiehandledare på modersmålet. Regeringen har därför ändrat i skollagen så att det skapas bättre förutsättningar för samarbeten mellan huvudmän. Ändringarna innebär bland annat att uppgifter som avser modersmålsundervisning och studiehandledning på modersmål ska kunna överlämnas på entreprenad till en annan huvudman och även få bedrivas som fjärrundervisning (Utbildningsdepartementet, 2016).

Investeringar i elevhälsa, förskola och fritidshem

Vi har i regering investerat i elevhälsa, förskola och fritidshem för ökad tillgänglighet och bättre kvalitet. Satsningarna innebär bland annat mer personal inom elevhälsan och fritidshemmen och mindre barngrupper i förskolan (Utbildningsdepartementet, 2016).

Insatser mot rasism i skolan

Regeringen har gett Forum för levande historia i uppdrag att under perioden 2015–2017 genomföra en stor utbildningsinsats om olika former av rasism och intolerans genom historien och idag.

Uppdraget omfattar rasism och liknande former av intolerans såsom afrofobi, antisemitism, antiziganism, islamofobi, homofobi och transfobi.

Detta sker i samverkan med Skolverket (Ku 2016/01672/DISK).

Segerstedtinstitutet vid Göteborgs universitet utvecklar och sprider kunskap och metoder för att minska rekryteringen av människor till våldsbejakande ideologier och rörelser och till rasistiska organisationer, något Miljöpartiet har velat se länge.

Satsningar på snabbspår och bättre validering

För att göra det lättare för nyanlända att få sin utbildning bedömd och möjligt att snabbare kunna söka jobb i Sverige har vi satsat på snabbspår och bättre validering (Regeringskansliet, 2015c). Utöver snabbspår har även regeringen gjort satsningar på validering utanför snabbspåren, inklusive validering av reell kompetens (SOU 2017:18).

Snabbspår för entreprenörer och miljöpartistisk företagarpolitik

I en partimotion från 2012 (2012/13:A393) lyfte Miljöpartiet frågan om utrikesföddas företagande. I motionen lyftes ett antal konkreta förslag på reformer som skulle göra det lättare för utrikesfödda att starta företag i Sverige, bland annat:

- sänkning av arbetsgivaravgiften
- regionala företagsinkubatorer där företagarna kan få mentorstöd
- utbildning av personal med adekvat erfarenhet och kulturkompetens.

För egenföretagare är nu arbetsgivaravgiften sänkt för den första anställda. En mer långtgående variant av regionala företagsinkubatorer har genomförts genom Miljöpartiets initiativ om snabbspår för entreprenörer (Regeringskansliet, 2016e) som möjliggör för organisationer att söka pengar hos Tillväxtverket för projekt i syfte att ta vara på nyanländas kompetens och erfarenhet av företagande.

Inrättandet av ett Kunskapscentrum för ensamkommande barn och unga

I motion 2012/13:A393 föreslog Miljöpartiet att ett nationellt kunskapscenter för ensamkommande barn skulle inrättas. Tack vare Miljöpartiet blir nu förslaget verklighet genom att ett sådant kunskapscentrum inrättas vid Socialstyrelsen.

Centret bidrar till spridande av aktuell kunskap, framgångsrika metoder och effektiva processer till de kommuner, landsting och ansvariga myndigheter som genomför insatser för ensamkommande barn (Regeringskansliet, 2017j).

Nya politiska förslag för att förbättra mottagande och etablering

Miljöpartiets etableringsgrupp har tagit fram en rad förslag som antogs på kongressen 2017 och som partiet nu verkar för. Nya politiska förslag för att förbättra mottagande och etablering

Mottagandet under asylprocessen

- Att Miljöpartiet ska verka för att korta Migrationsverkets handläggningstider ytterligare genom att exempelvis tillföra resurser och öka digitaliseringen.
- Att Miljöpartiet ska verka för att fler asylsökande får arbeta från dag ett. En nyckel för att bryta passiviteten och göra att människor fortare kan få arbete är att göra det lättare att arbeta som asylsökande. Dagens system med undantag från arbetstillstånd (AT-UND), samordningsnummer, inkomstavräkningen mot dagersättningen osv är onödigt krångligt och behöver reformeras.
- Att Miljöpartiet ska verka för att ge Migrationsverket i uppdrag att prioritera asylansökningar från barn.
- Att Miljöpartiet ska verka för att möjliggöra för parallella ansökningar av familjeåterförening och asyl.
- Att Miljöpartiet ska verka för att personer som beviljas uppehållstillstånd i större utsträckning ska anvisas till boende i samma kommun som de varit asylsökande .
- Att Miljöpartiet ska verka för att kommuner får en möjlighet att ta emot fler nyanlända än vad som anvisats till dem.

- Att Miljöpartiet ska verka för att underlätta spårbyte genom att sänka tiden asylsökande behöver ha haft ett arbete för att byta spår.
- Att Miljöpartiet ska verka för att säkerställa att information och vägledning om nya regelverk finns lätt tillgänglig.

Etableringstiden

- Att Miljöpartiet ska verka för att även personer med subventionerade anställningar och personer som deltar i högre utbildning ska ges möjlighet till permanent uppehållstillstånd.
- Att Miljöpartiet ska verka för att möjligheten att släppa in andra aktörer med specialiserad kunskap inom matchning och arbetsmarknadsetablering prövas.

Skolan

- Att Miljöpartiet ska verka för att staten tar ett större ansvar för att de skolor som har det tuffast och de huvudmän som tar det största ansvaret för mottagande av nyanlända elever ska få de resurser som krävs.
- att Miljöpartiet ska verka för att få en högre andel behöriga och erfarna lärare att arbeta på skolorna med de tuffaste utmaningarna.
- Att Miljöpartiet ska verka för att åldersgränsen för asylsökande att ansöka till ett program i gymnasieskolan eller gymnasiesärskolan (inklusive introduktionsprogram) ska vara densamma som för bosatta elever, det vill säga till och med det första kalenderhalvåret det år de fyller 20 år.
- Att Miljöpartiet ska verka för att skyndsamt förtydliga skollagen så att elever som går på introduktionsprogram har rätt att fullfölja sin utbildning även när de flyttar till en annan kommun.
- Att Miljöpartiet ska verka för att sprida den så kallade "Nyköpings modellen" till fler av landets kommuner, så att skolstrukturer utifrån lokala förutsättningar planeras för att bryta skolsegregationen. Klasserna i skolan är mixade utifrån olika bakgrunder, så att det blir en mångfald av elever i varje klass.

- Att Miljöpartiet ska verka för att meritpoäng ges för modersmåls studier på samma sätt som för kurser i moderna språk.
- Att Miljöpartiet ska verka för att urvalsreglerna till skolor förändras för att skolan åter ska bli en mötesplats för barn med olika bakgrund.

Jämställdhet

- Att Miljöpartiet ska verka för att anhöriginvandrare till svenska medborgare ges rätt till etableringsinsatser.
- Att Miljöpartiet ska verka för att Migrationsverkets handläggning av medlemmar i familj moderniseras så att män och kvinnor får en likvärdig asylprövning.
- Att Miljöpartiet ska verka för att öka antalet platser på yrkesvux inom yrken som nyanlända kvinnor, som varken har studerat eller jobbat, ändå kan ha informell arbetslivserfarenhet av.
- Att Miljöpartiet ska verka för att ett särskilt fokus läggs på nyanlända kvinnor i de moderna beredskapsjobben.
- Att Miljöpartiet ska verka för fler öppna förskolor med språkstöd.

Arbetsmarknaden

- Att Miljöpartiet ska verka för införandet av ett etableringsår (enligt friårsmodellen) där nyanlända och andra får etablera sig på arbetsmarknaden samtidigt som någon annan får möjlighet att vidareutbilda sig eller starta företag.
- Att Miljöpartiet ska verka för fler snabbkvalificerande jobb. I kommuner kan till exempel extra händer i skolan eller äldreomsorgen välkomna fler till arbetsmarknaden och avlasta ordinarie personal.
- Att Miljöpartiet ska verka för att underlätta för andra aktörer än Arbetsförmedlingen att erbjuda praktik till asylsökande.
- Att Miljöpartiet ska verka för RUT och ROT utvecklas till ett mer generellt grönt skatteavdrag.
- Att Miljöpartiet ska verka för att se över hur tillfälliga uppehållstillstånd påverkar etableringen på arbetsmarknaden.

Bostadspolitik

- Att Miljöpartiet ska verka för att utvidga ROT-avdraget för tillskapandet av nya bostäder.
- Att Miljöpartiet ska verka för att utöka Statens Bostadsomvandling AB:s åtagande till att omfatta även personer som står långt ifrån bostadsmarknaden samt nyanlända.
- Att Miljöpartiet ska verka för att utvidga det kommunala bostadsförsörjningsansvaret.
- Att Miljöpartiet ska verka för att en utredning av hur statens ansvar för planeringen av byggande av asylboenden kan utvecklas.

- Att Miljöpartiet ska verka för att sociala krav ställs vid upphandlingar av anläggningsboenden för att höja kvaliteten.
- att Miljöpartiet ska verka för att förbättra situationen för personer i eget boende genom exempelvis närmare uppföljningar av standard på boende, genom att se över den ekonomiska situationen, samt förenkla för den som har valt eget boende att kunna byta boendeform till anläggningsboende.
- Att Miljöpartiet ska verka för en översyn av mervärdesskattelagen så att avdragsförbudet för stadigvarande bostad slopas.
- Att Miljöpartiet ska verka för att en överenskommelse mellan kommuner och fastighetsägare om att acceptera försörjningsstöd och etableringsersättning som inkomst kommer till stånd.
- Att Miljöpartiet ska verka för att sociala företag får bättre möjligheter att främja etablering.
- Att Miljöpartiet ska verka för att främja mer användning av modellen IOP (Idéburet offentligt partnerskap). IOP är en samverkansform mellan civila samhället och offentliga aktörer, som ett alternativ till föreningsbidrag och upphandling.
- Att Miljöpartiet ska verka för att civilsamhällets samarbete med Migrationsverket och Arbetsförmedlingen främjas.

Ensamkommande

- Att Miljöpartiet ska verka för att en totalöversyn kring regelverket för ensamkommande barn görs.
- Att Miljöpartiet ska verka för att förbättra tillgången till vård för motverkande av psykisk ohälsa bland ensamkommande barn.
- Att Miljöpartiet ska verka för att ensamkommande barn som fyller 18 år eller får sin ålder uppskriven till 18 år ska slippa att avbryta sin skolgång och kunna bo kvar i den kommun där de bott hittills.
- Att Miljöpartiet ska verka för att följa upp och utvärdera den nya boendeformen stödboende.

- Att Miljöpartiet ska verka för att skapa anpassade boendelösningar för ensamkommande över 18 år.

Segregation

- Att Miljöpartiet ska verka för att utvidga ROT-avdraget till upprustning av flerbostadshus (både hyresrätter och bostadsrätter).
- Att Miljöpartiet ska verka för att placera lokala arbetsförmedlingar (startcentraler) i socioekonomiskt utsatta områden.
- Att Miljöpartiet ska verka för att alla mellan 15 och 17 år, även asyl sökande ungdomar, erbjuds sommarjobb.
- Att Miljöpartiet ska verka för att skapa förutsättningar för en aktiv fritid för alla genom stöd till lokala satsningar på idrott och kultur.
- Att Miljöpartiet ska verka för att skillnaderna i hälsa mellan olika områden utreds och bekämpas.

DEL 2

Diskussionsfrågor

- Att få ner handläggningstiderna har varit en viktig prioritering för Miljöpartiet. Varför är det så viktigt?
- Miljöpartiet har jobbat för att alla svenska kommuner ska delta i flyktingmottagandet. Hur har det sett ut och hur ser det ut nu i er kommun?
- Vilka satsningar har gjorts mot diskriminering? Varför är dessa satsningar viktiga?
- Miljöpartiet vill att elever erbjuds undervisning i sitt modersmål. Varför är modersmålsundervisning viktigt?
- Vilka förslag har Miljöpartiet för att underlätta utrikesföddas företagande och vilka har genomförts?

DEL 3

Miljöpartiets politik lokalt

Läs igenom det lokala handlingsprogrammet och diskutera vad som är bra och vad som kan behöva ändras.

KÄLLFÖRTECKNING

604/2013, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 604/2013 av den 26 juni 2013 om kriterier och mekanismer för att avgöra vilken medlemsstat som är ansvarig för att pröva en ansökan om internationellt skydd som en tredjelandsmedborgare eller en statslös person har lämnat in i någon medlemsstat,
<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/?uri=CELEX%3A32013R0604>

1989/90:46, Riksdagens protokoll, Maj-Lis Lööws anförande i riksdagen 14 december 1989,
http://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/protokoll/riksdagens-protokoll-19899046_GD0946

1994:137, Lag om mottagande av asylsökande m.fl.
https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-1994137-om-mottagande-av-asylsokande-mfl_sfs-1994-137

2005:716, Utlänningslagen,
https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/utlanningslag-2005716_sfs-2005-716

2005:716b, Utlänningslagen, 8 kap. Avvisning och utvisning,
https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/utlanningslag-2005716_sfs-2005-716

2008:778, Förordning om återetableringsstöd för vissa utlänningar, https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/forordning-2008778-om-ateretableringsstod-for_sfs-2008-778

2010:197, Lag om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare, https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-2010197-om-etableringsinsatser-for-vissa_sfs-2010-197

2011/95/EU, Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/95/EU av den 13 december 2011 om normer för när tredjelandsmedborgare eller statslösa personer ska anses berättigade till internationellt skydd, för en enhetlig status för flyktingar eller personer som uppfyller kraven för att betecknas som subsidiärt skyddsbehövande, och för innehållet i det beviljade skyddet, <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=celex%3A32011L0095>

2012/13:A393, Motion Drömmen om Sverige, http://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/motion/drommen-om-sverige_H002A393/html#_Toc340149663
2013/14:Sf389, Motion Sveriges ansvar för flyktingmottagandet, https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/motion/sveriges-ansvar-for-flyktingmottagandet_H102Sf389

2016:752, Lag om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige, https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-2016752-om-tillfalliga-begransningar-av_sfs-2016-752v/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/utlanningslag-2005716_sfs-2005-716

2016:38, Lag om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning, https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-201638-om-mottagande-av-vissa-nyanlanda_sfs-2016-38

Boverket, 2008, s.5, Asylsökandes eget boende, EBO - en kartläggning, http://www.boverket.se/globalassets/publikationer/dokument/2008/asylsokandes_eget_boende_ebo_3.pdf

Europeiska kommissionen, 2017, Fri rörlighet för EU-medborgare, <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=457&langId=sv>

Europaportalen, 2016, Amsterdamfördraget, <https://www.europaportalen.se/tema/amsterdamfordraget>

EU-upplysningen, 2016, Schengen och fri rörlighet för personer, <http://www.eu-upplysningen.se/Om-EU/Vad-EU-gor/Schengen-och-fri-rorlighet-for-personer/>

EU-upplysningen, 2017, EU:s flykting- och asylpolitik, <http://www.eu-upplysningen.se/Om-EU/Vad-EU-gor/Asyl/>

Försäkringskassan, 2017, Etableringsersättning, <https://www.forsakringskassan.se/myndigheter/arbetsformedlingen/forsakring/etableringsersattning>

Ju 2016:05 Utredningen om lagliga vägar för att söka asyl i EU, https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/kommitteberattelse/utredningen-om-lagliga-vagar-for-att-soka-asyl-i_H4B2Ju05

Ku 2016/01672/DISK, Kulturdepartementet, Uppdrag till Forum för levande historia om att utvidga och förlänga utbildningsinsatsen om rasism i historien och idag, <http://www.regeringen.se/49ef7d/contentassets/92fco4ea569c4be78ac3f8e40a4f1456/uppdrag-till-forum-for-levande-historia-om-att-utvidga-och-forlanga-utbildningsinsatsen-om-rasism-i-historien-och-i-dag>

Länsstyrelsen Östergötland, Hedersförtryck.se, <http://www.hedersfortryck.se/>

Migrationsinfo 2016a, Flyktingar i världen, <http://www.migrationsinfo.se/migration/varlden/flyktingar-i-varlden/>

Migrationsinfo, 2016b, Hur mycket pengar får flyktingar? <http://www.migrationsinfo.se/fragor-och-svar/hur-mycket-pengar-far-flyktingar/>

Migrationsinfo, 2016c, Papperslösa,
<https://www.migrationsinfo.se/migration/sverige/papperslosa/>

Migrationsinfo, 2017a Schengen,
<http://www.migrationsinfo.se/migration/eu/schengen/>

Migrationsinfo, 2017b, Asylsökande i Sverige,
<http://www.migrationsinfo.se/migration/sverige/asylsokande-i-sverige/>

Migrationsverket, 2013, Skola,
<https://www.migrationsverket.se/Andra-aktorer/Kommuner/Om-asylsokande/Skola.html>

Migrationsverket, 2014, Uppehållstillstånd – vad händer då?
<https://www.migrationsverket.se/Privatpersoner/Skydd-och-asyl-i-Sverige/For-dig-som-ar-barn-och-har-sokt-asyl/Utan-foraldrar/Uppehallstillstand.html>

Migrationsverket, 2015, Ordförklaringar,
<https://www.migrationsverket.se/Om-Migrationsverket/Ordforklaringar.html>

Migrationsverket, 2016a, Historik,
<https://www.migrationsverket.se/Om-Migrationsverket/Fakta-om-migration/Historik.html>

Migrationsverket, 2016b, Rätt till vård,
<https://www.migrationsverket.se/Andra-aktorer/Kommuner/Om-asylsokande/Ratt-till-vard.html>

Migrationsverket, 2016c, Vem bedöms som flykting?
<https://www.migrationsverket.se/Om-Migrationsverket/Pressrum/Fokusomraden/Beslut-om-att-begransa-mojligheten-att-fa-uppehallstillstand/Vem-bedoms-som-flykting.html>

Migrationsverket, 2016d, Vanliga begrepp,
<https://www.migrationsverket.se/Andra-aktorer/Kommuner/Statlig-ersattning/Vanliga-begrepp.html>

Migrationsverket, 2016e, Drygt 30 miljarder extra till Migrationsverket,
<https://www.migrationsverket.se/Om-Migrationsverket/Nyhetsarkiv/Nyhetsarkiv-2016/2016-04-14-Drygt-30-miljarder-extra-till-Migrationsverket.html>

Migrationsverket, 2017a, Uppehållstillstånd,
<https://www.migrationsverket.se/Om-Migrationsverket/Fakta-om-migration/Fakta-om-uppehallstillstand.html>

Migrationsverket, 2017b, Boende,
<https://www.migrationsverket.se/Privatpersoner/Skydd-och-asyl-i-Sverige/Medan-du-vantar/Boende.html>

Migrationsverket, 2017c, Olika myndigheters ansvar,
<https://www.migrationsverket.se/Andra-aktorer/Kommuner/Om-personer-med-uppehallstillstand/Olika-myndigheters-ansvar.html>

Migrationsverket, 2017d, Om ensamkommande barn och ungdomar,
<https://www.migrationsverket.se/Andra-aktorer/Kommuner/Om-ensamkommande-barn-och-ungdomar.html>

Migrationsverket, 2017e, Sveriges flyktingkvot,
<https://www.migrationsverket.se/Om-Migrationsverket/Vart-uppdrag/Sveriges-flyktingkvot.html>

Migrationsverket, 2017f, Fakta om uppehållstillstånd,
<https://www.migrationsverket.se/Om-Migrationsverket/Fakta-om-migration/Fakta-om-uppehallstillstand.html>

Migrationsverket, 2017g, Nya händelser efter avslag på din ansökan om asyl,
<https://www.migrationsverket.se/Privatpersoner/Skydd-och-asyl-i-Sverige/Efter-beslut/Om-du-far-avslag-pa-din-ansokan/Nya-handelser-efter-avslag.html>

Migrationsverket, 2017h, Återvända självmant,
<https://www.migrationsverket.se/Privatpersoner/Skydd-och-asyl-i-Sverige/Efter-beslut/Om-du-far-avslag-pa-din-ansokan/Atervanda-sjalvmant.html>

Migrationsverket, 2017i, Begränsade möjligheter att få uppehållstillstånd i Sverige,
<https://www.migrationsverket.se/Om-Migrationsverket/Aktuella-fragor/Begransad-ratt-till-uppehallstillstand-i-Sverige.html>

Migrationsverket, 2017j, Möjlighet till längre uppehållstillstånd för dig som studerar,
<https://www.migrationsverket.se/Privatpersoner/Skydd-och-asyl-i-Sverige/Nyheter/2017-06-01-Mojlighet-till-langre-uppehallstillstand-for-dig-som-studerar-pa-gymnasiet.html>

Miljöpartiet, 2014, Nya regler mot missbruk av arbetskraftinvandring,
<https://www.mp.se/just-nu/nya-regler-mot-missbruk-av-arbetskraftsinvandring>

Miljöpartiet, 2015, Bostäder för asylsökande,
<https://www.mp.se/just-nu/bostader-for-asylsokande>

Miljöpartiet, 2016, Nu bygger vi ut Sverige! - En dialogkonferens om hur Sverige ska kunna ta emot fler människor på flykt,
https://www.mp.se/sites/default/files/dialogkonferensenunderlag_o.pdf

Myndigheten för yrkeshögskolan, 2017, Om validering,
<https://www.valideringsinfo.se/sv/Om-validering/OECD, 2017, http://www.oecd.org/about/>

Regeringen, 2011, Ramöverenskommelse mellan regeringen och Miljöpartiet de gröna om migrationspolitik,

<http://www.regeringen.se/contentassets/f3ece2268a5a49f88722e4d66f9e8aaa/ramoverenskommelse-mellan-regeringen-och-miljopartiet-de-grona-om-migrationspolitik>

Regeringskansliet, 2015a, Nya regler för arbetskraftsinvandring,

<http://www.regeringen.se/rattsdokument/proposition/2008/04/prop.-200708147/>

Regeringskansliet, 2015b, Med anledning av flyktingkrisen,

<http://www.regeringen.se/informationsmaterial/2015/10/insatser-med-anledning-av-flyktingkrisen/>

Regeringskansliet 2015c, Snabbspår och förstärkta arbetsmarknadsinriktade insatser,

<http://www.regeringen.se/artiklar/2015/09/snabbspar-och-forstarkta-arbetsmarknadsinriktade-insatser/>

Regeringskansliet, 2016a, Snabbare etablering av nyanlända,

<http://www.regeringen.se/regeringens-politik/nyanlandas-etablering/snabbspar---snabbare-etablering-av-nyanlanda/>

Regeringskansliet, 2016b, Sverige ska ta emot fler kvotflyktingar,

<http://www.regeringen.se/debattartiklar/2016/09/sverige-ska-ta-emot-fler-kvotflyktingar/>

Regeringskansliet, 2016c Fortsatt arbete för ett Sverige som håller ihop,

<http://www.regeringen.se/artiklar/2016/09/fortsatt-arbete-for-ett-sverige-som-haller-ihop--regeringen-satsar-131-miljoner-kronor/>

Regeringskansliet, 2016d, Förstärkta insatser under asyltiden,

<http://www.regeringen.se/artiklar/2016/10/forstarkta-insatser-under-asyltiden>

Regeringskansliet, 2016e, Snabbspår för nyanlända företagare,

<http://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2016/09/ fler-snabbspar-for-nyanlanda-foretagare/>

Regeringskansliet, 2017a, Frågor och svar: Lag och förordning om identitetskontroller vid allvarlig fara för den allmänna ordningen eller den inre säkerheten i landet,

<http://www.regeringen.se/artiklar/2015/12/fragor-och-svar-lag-och-forordning-om-identitetskontroller-vid-allvarlig-fara-for-den-allmanna-ordningen-eller-den-inre-sakerheten-i-landet/>

Regeringskansliet, 2017b, Ett nytt regelverk för nyanlända invandrares etablering i arbets- och samhällslivet,

<http://www.regeringen.se/rattsdokument/proposition/2017/04/prop.-201617175/>

Regeringskansliet, 2017d, Nyanländas etablering,

<http://www.regeringen.se/regeringens-politik/nyanlandas-etablering/>

Regeringskansliet, 2017e, Utökad möjlighet för syrier att ansöka om familjeåterförening,

<http://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2017/01/utokad-mojlighet-for-syrier-att-ansoka-om-familjeaterforening/>

Regeringskansliet, 2017g, Regeringens etableringspaket civila samhället,
<http://www.regeringen.se/regeringens-politik/regeringens-etableringspaket/regeringens-etableringspaket-civila-samhallet/>

Regeringskansliet, 2017h, Satsning för att motverka diskriminering på arbets- och bostadsmarknaden,
<http://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2017/08/satsning-for-att-motverka-diskriminering-pa-arbets-och-bostadsmarknaden/>

Regeringskansliet, 2017i, Regeringen stödjer traumacenter för nyanlända och asylsökande,
<http://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2017/06/regeringen-stodjer-traumacenter-for-nyanlanda-och-asylsokande/>

Rådgivningsbyrån för asylsökande och flyktingar, 2015, Återvandring,
<http://sweref.org/atervandring/>

Statistiska centralbyrån, 2016, Stor skillnad i sysselsättning mellan inrikes - och utrikesfödda,
https://www.scb.se/sv_/Hitta-statistik/Artiklar/Stor-skillnad-i-sysselsattning--mellan-inrikes-och-utrikes-fodda/

SOU 2005:56, s107, Det blågula glashuset - strukturell diskriminering i Sverige,
<http://www.regeringen.se/contentassets/ocf1e0d4944d469bb237b6b0945d08fe/det-blagula-glashuset---strukturell-diskriminering-i-sverige-del-1---missiv-t.o.m.-kapitel-4>

SOU 2010:40, Cirkulär migration och utveckling,
<http://www.regeringen.se/rattsdokument/statens-offentliga-utredningar/2010/05/sou-201040/>

SOU 2017:18, En nationell strategi för validering,
<http://www.regeringen.se/49381e/contentassets/010e0c77c0fc421b83f329a2a6206606/en-nationell-strategi-for-validering-sou-201718.pdf>

Sveriges Radio, 2005, Riksdagspartier föreslår flyktingamnesti,
<http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=83&artikel=621013>

Sveriges kristna råd, 2005, 157 251 skrev under Påskuppropet,
<http://www.skr.org/nyheter/157-251-skrev-under-paskuppropet/>

U2017/00301/S, Tilläggsuppdrag om samverkan för bästa skola,
<http://www.regeringen.se/regeringsuppdrag/2017/02/tillaggsuppdrag-om-samverkan-for-basta-skola>

UNCHR, 2016a, 65,3 miljoner på flykt i världen, fler än någonsin,
<https://sverigeforunhcr.se/blogg/653-miljoner-pa-flykt-i-varlden-fler-an-nagonsin-tidigare>

UNCHR, 2017a, Flyktingar och invandrare sedan 1930-talet i Sverige,
http://www.motallaodds.org/factualweb/se/2.3/articles/1930_talet.html

UNCHR, 2017b, UNHCR:s arbete,
<https://sverigeforunhcr.se/unhcrs-arbete>

UNCHR, 2017c, FN:s flyktingkonvention - frågor och svar,
<https://sverigeforunhcr.se/om-oss/vem-ar-flykting/faq-fns-flyktingkonvention>

Utbildningsdepartementet, 2016, Insatser för nyanlända elever,
<http://www.regeringen.se/49f5b0/contentassets/1c7b1f8ed5d840919bfe46abf4875df6/exempel-insatser-for-nyanlanda-elever.pdf>

UNCHR, 2017b, UNHCR:s arbete,
<https://sverigeforunhcr.se/unhcrs-arbete>

UNCHR, 2017c, FN:s flyktingkonvention - frågor och svar,
<https://sverigeforunhcr.se/om-oss/vem-ar-flykting/faq-fns-flyktingkonvention>

Utbildningsdepartementet, 2016, Insatser för nyanlända elever,
<http://www.regeringen.se/49f5b0/contentassets/1c7b1f8ed5d840919bfe46abf4875df6/exempel-insatser-for-nyanlanda-elever.pdf>

NOTERINGAR